

	VISIETEKST VISIE OP SEKSUALITEIT.	VT. 3.1.16 versie b (DTE)	Pagina 1 van 2
---	--	------------------------------	-------------------

VT. 3.1.16 (DTE) Visie op seksualiteit

BEOORDEELD ALGEMEEN DIRECTEUR	GOEDGEKEURD: RAAD VAN BESTUUR	GELDIG VANAF: 30-01-2014
----------------------------------	----------------------------------	--------------------------

OMSCHRIJVING VAN HET BEGRIP SEKSUALITEIT

VZW Dienstencentrum Ter Engelen pleit voor een ruime invulling van het begrip seksualiteit. Personen met een verstandelijke beperking hebben net als anderen seksuele behoeften, kunnen genieten van hun eigen lichaam of dat van anderen, kunnen verliefd worden, verlangen naar een ander, lust voelen of tederheid. Aangezien niet allen in staat zijn een vaste relatie aan te gaan of verlangen naar geslachtsgemeenschap zijn ook andere vormen van seksualiteitsbeleving mogelijk.

VISIE

VZW Dienstencentrum Ter Engelen neemt haar opdrachtverklaring en ondersteuningsvisie als uitgangspunt om te komen tot een specifieke visie rond seksualiteit en relatievorming. Zij wenst uitdrukkelijk te benadrukken dat seksualiteit geen losstaand gegeven is, maar ingebed is in het totale menszijn van elke mens, en dus ook van elke persoon met een beperking.

Deze visie geldt voor de ganse VZW. Het spreekt voor zich dat de ondersteuning op vlak van seksualiteit en relatievorming strikt geïndividualiseerd en op maat van de cliënt gebeurt, zeer sterk rekening houdend met zijn ontwikkelingsfase en leeftijd. Voor de kinderen en jongeren uit de organisatie is onderstaande visie richtinggevend. Ter Engelen zal daarbij de waakzaamheid aan de dag leggen de persoon met een beperking geen seksualiteitsbeleving op te dringen waar hij (nog) niet aan toe is of misschien nooit aan toe zal komen.

De persoon met een beperking heeft het recht er te zijn, gerespecteerd te worden zoals hij is. Hij heeft het recht op een kwaliteitsvol bestaan, in relatie met anderen, en moet zijn volwaardige plaats in de samenleving kunnen innemen. Dit houdt in dat ook de seksuele behoeften van de personen met een beperking worden gerespecteerd. De persoon met een beperking heeft een fundamenteel recht op seksualiteitsbeleving (gunnende seksualiteit) en het recht op een positieve benadering ervan door familie, professionelen en maatschappij. Ter Engelen gaat er van uit dat ieder mens recht heeft op zijn eigen seksualiteitsbeleving en hoedt zich er voor haar gebruikers een bepaalde vorm van seksualiteitsbeleving op te dringen. Vanuit haar christelijke levensvisie pleit Ter Engelen voor een relatie tussen twee personen, waarbij er een perspectief is van exclusiviteit en duurzaamheid, binnen een sfeer van vertrouwen en wederkerigheid maar staat anderzijds open voor andere invullingen van seksualiteitsbeleving, ruimer dan enkel binnen langdurige, liefdevolle relaties.

Personen met een beperking worden ondersteund en begeleid naar een kwaliteitsvol bestaan. Toegepast op seksualiteit betekent dit:

- zij worden gerespecteerd en gewaardeerd. Hun uitingen van lichamelijke, seksualiteit worden niet geridiculiseerd, hun privacy gerespecteerd.
- Ter Engelen gelooft in de competenties van de cliënt om zijn seksualiteit uit te bouwen. Hij kan betekenisvolle relaties hebben met anderen, ook op seksueel vlak. Of een relatie al dan niet betekenisvol is wordt in eerste instantie bepaald door de persoon met een beperking, en niet door heersende normen of waarden. Er wordt op toegezien dat in relaties de verschillende partijen worden gerespecteerd: het kan niet dat de ander lijdzaam ondergaat of tot handelingen wordt gedwongen die hij niet wil. Wat bij wet verboden is (denk o.a. aan bepalingen rond leeftijd) en uitingen van seksualiteit die algemeen maatschappelijk als afwijkend worden beschouwd (bv. seksueel grensoverschrijdend gedrag, exhibitionisme, ...) worden niet getolereerd.
- de persoon met een beperking wordt geïnformeerd (seksuele voorlichting, anticonceptie, ziektes en aandoeningen, ...). Voor en tegen worden met de gebruiker besproken, maar hij krijgt de ruimte voor zijn eigen keuze en leerervaringen. Ook al loopt de persoon met een beperking het risico ontgoochelingen op te lopen, wordt niet elk risico op voorhand in zijn plaats weggenomen. Ter Engelen weegt hier voortdurend de beschermwaardigheid van de persoon met een beperking af tegen zijn autonomie¹.
- de ondersteuning gebeurt op maat waarbij er rekening wordt gehouden met de beperkingen, mogelijkheden, noden en vragen van de gebruiker. Heel vaak is het belangrijk om bepaalde mensen uit het sociale netwerk van de gebruiker (ouders, voogden, familie, ...) te betrekken als overlegpartners om te komen tot een gezamenlijk gedragen standpunt (= cliënt, netwerk

¹ Bosch, Waar bemoei je je mee?, 2003

 <p>DIENSTENCENTRUM TER ENGELEN</p>	VISIETEKST VISIE OP SEKSUALITEIT.	VT. 3.1.16 versie b (DTE)	Pagina 2 van 2
---	--	------------------------------	-------------------

VT. 3.1.16 (DTE) Visie op seksualiteit

en hulpverleners), o.a. om te voorkomen dat de persoon met een beperking terecht komt in een loyaliteitsconflict.

Zonder daarom overdreven argwanend en angstig te worden voor misbruik wenst Ter Engelen een gezonde alertheid aan de dag te leggen inzake de seksualiteit van deze kwetsbare doelgroep. Elke unit binnen VZW Dienstencentrum Ter Engelen werkt deze visie verder uit in specifieke gedragscodes en procedures.